

Степанко Олена

ПОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА ТА ЕЛЕКТОРАЛЬНА АКТИВНІСТЬ В МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Актуальність проблеми. Молодь, як соціально активна частина населення, здатна реалізовувати пріоритетні напрямки розвитку суспільства. Від її позиції і активності в суспільно-політичному та економічному житті залежать напрям і темп розвитку держави. Формуючи перспективи розвитку українського суспільства, молоде покоління визначає рівень знань, моральні якості, рівень політичної культури.

Аналіз літературних джерел. Дане питання дістало відображення у працях Ю. Галтунг, Д. Бернерджи, Ч. Москос, Ст. Шеелен, Б. Флиткенштейн, А. Раппопорт, Р. Хаген, Дж. Еберлі, С. Благоволін, Б. Канівський, А. Лілов, В. Рибкін, В. Серебрянников, С. Тюшкевич та ін.

Політична культура набуває важливого значення для молоді і сприяє формуванню політичних поглядів, нормалізації суспільних відносин, орієнтації в політичних явищах. Електоральна поведінка зумовлює рівень політичної культури, а зважений політичний вибір передбачає наявність адекватних уявлень про основні принципи функціонування держави, її інститути, про повноваження обраних осіб.

Дослідження сучасного політичного дискурсу дозволило зробити висновок про процес формування політичної культури, який складається з двох етапів. На першому етапі здійснюється діяльність з набуття політичної культури, тобто відбувається привласнення знань, виховання переконань. А на другому – реалізація набутих на першому етапі знань і навичок. Образно кажучи, політична культура є фундаментом, на якому будується реальна політика [2]. На думку психологів, молодіжний вік є найбільш сприйнятливим періодом для виховання політичної культури.

Слід зазначити, що в Україні переважає «транзітарний» (перехідний) тип політичної культури. Його основними характеристиками є глибока диференціація соціальних верств, різноманітність в політичній поведінці та участі, відсутність соціальної справедливості і толерантності, відмінності в ступені активності між тими чи іншими соціальними суб'єктами.

Аналіз наукової літератури дає змогу визначити, що у молодих людей ставлення до участі в політичному житті країни біполярне з одного боку вони беруть участь досить активно, але в той же час проявляється апатія до подій в країні політичних процесів. Як показує практика з проведення різних рівнів виборів, активність молодого виборця поступово знижується. Даний тип поведінки свідчить про кризу норм і цінностей, легітимності політичної системи.

Молоде покоління не відчуває значимості свого голосу, не бачить сенсу у виборах, так як серед нього існує думка про формальність процедури голосування. Те, що для кожної людини право голосування є громадянським обов'язком, і кожен певною мірою впливає на ситуацію в

країні, залишається неусвідомленим. Молоді люди не розглядають політичну діяльність, як значущу для себе. Недовіра народжується через невиконання обіцянок, даних під час виборчих кампаній [3].

Важливою причиною низького участі молодих громадян у голосуванні є відсутність ефективної молодіжної політики. Не дивлячись на зміни, які відбуваються при реалізації сучасної молодіжної політики, до реальних змін в положенні молодого покоління вони не призводять, так як не в повній мірі реалізуються її цілі і завдання.

Вище вказане актуалізує необхідність виділення заходів щодо подолання електоральної пасивності, формуванню політичної культури молоді, вибудовування діалогу між органами влади і молодим поколінням.

Свій початок політична культура бере зі знань про політику і прагнень до неї. У літературі зазначено, що інтерес до нової інформації, підвищена пізнавальна потреба є особливістю психічного складу виключно молоді [1].

Необхідно не тільки формувати знання і переконання, а й акцентувати увагу на безпосередньому включенні молодих людей в діяльність по засвоєнню політичної культури. Найбільш ефективними практичними моделями виховання активності молоді є створення молодіжних парламентів і урядів, молодіжних клубів правопорядку. Шлях залучення молодих людей в суспільнополітичну діяльність не тільки дозволяє формувати політичну культуру, а й задовольняти культурні, політичні, економічні інтереси та потреби, які раніше не знаходили реалізації [4].

Слід зазначити актуальність і необхідність посилення роботи з дітьми шкільного віку. Для виховання сильної і зрілої особистості треба зі шкільної лави прищеплювати інтерес до суспільно-політичного життя, виховувати почуття патріотизму та громадянського обов'язку. В Україні існує чимало шкіл, в яких діє система учнівського самоврядування, де учні працюють над вирішенням різних питань: від облаштування до вироблення рекомендацій для керівництва школи. Система шкільного самоврядування спрямована на набуття дітьми практичних навичок громадської діяльності, ефективної організації своєї роботи і роботи своєї команди. Без усякого сумніву, зміна ставлення молодого покоління до політики, також до інституту виборів можлива тоді, коли представники молодіжного середовища будуть себе відчувати реальним учасником і суб'єктом змін у країні [3].

Важливе значення має і використання інформаційних технологій при організації виборів. Наприклад, у Великій Британії на виборах до місцевих органів влади проведено експеримент: в деяких виборчих округах організовані електронні вибори. Виборці отримали можливість проголосувати за допомогою SMS-повідомлення, Інтернету, або за допомогою цифрового телебачення (в цьому випадку кожному видавали PIN-код та інструкцію з описом системи). Згідно зі звітом Виборчої комісії

Великобританії застосування даного роду технологій у виборчій системі привернуло до виборів половину виборців від 18 до 24 років.

Висновок. Таким чином, кінцева мета політичного виховання – схвалення сенсу та цінностей демократичної державності і їх прийняття у внутрішні регулятори своєї поведінки. Знання законів, устрою держави не є гарантією дій в політичній сфері. Формуванню політичних інтересів, потреб, установок сприяє політичне виховання, що зумовлює вибір відповідних вчинків і дій. Лише за умови постійної і систематичної роботи над даною проблемою всіх учасників суспільно-політичного процесу можливе подолання існуючого політичного вакууму в молодіжному середовищі.

Список джерел та використаної літератури:

1. Казначеева, Г.А. Студентська молодь в політичному процесі сучасної України: тенденції та пріоритети політичної участі: автореф. дис. ... канд. політ. наук К., 2004. 27 с.

2. Катусева, К.А. Тенденції політичної участі молоді в суспільстві: політичний абсентеїзм, автономна та мобілізована участь [Електронний ресурс] Режим доступу:

http://gosreg.amchs.ru/pdf/files/1number/articles/Katusheva_article.pdf

3. Ментальність української молоді: політичні орієнтири та кумири [Електронний ресурс] *Інтернет-журнал «Гефтер»* URL: <http://gefter.ru/archive/8369>

4. Пахоменко, С.А. Трансформація політичної поведінки молоді в умовах кризи соціокультурної ідентичності / С.А. Пахоменко. – автореф. дис.... к.філософ.н. – Ростов-на-Дону, 2007. – 26 с.

5. Романова Є.В. Формування моделей політичної поведінки молоді [Текст] / Є.В. Романова – К.: 2016. – 121 с.

6. Савруцька Є. Устинкин С. Аналіз динаміки якісних характеристик ціннісної свідомості молоді Росії. *Власть*. 2011.№ 10. С. 92-96.

Бондар Ірина

РОЛЬ ДРУЖИН КАНДИДАТІВ У ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРЧИХ КАМПАНІЯХ

У дослідженні аналізується роль потенційної першої леді у президентських виборчих кампаніях. Автор розглядає можливі форми участі дружин кандидатів у виборчих кампаніях та їх внесок у результати виборів, а також дає короткі відомості про діяльність колишніх перших леді США під час виборчих кампаній їхніх чоловіків-кандидатів.

Ключові слова: *перша леді, перша леді Америки, перші леді США, роль першої леді, президентські виборчі кампанії.*

This article analyses the role of the first lady in presidential campaign. The author describes the ways presidential candidate`s wife can participate in presidential campaign and contribute into election results; gives a brief